

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr. 37 (1332) 1982 m. rugsėjo 18 d.

Melbourne

XXVII METAI

GEROS NAUJIENOS IŠ VOKIETIJOS

PRADĖJO VEIKTI LIETUVIŲ KULTŪROS INSTITUTAS

Baigiantis II pasauliniam karui Vakarų Vokietijoje atsidūrė keliasdešimt tūkstančių lietuvių; beveik išimtinai visi buvo politiniai pabėgėliai. 1947-1951 m. laikotarpis buvo emigracija į kitus kraštus. Tada iš Vokietijos išvažiavo ir plačiai pasaulyje pasklido lietuviai. Vak. Vokietijoje paliko nedidelis jų skaičius. Tai buvo dažniausia dėl įvairių priežasčių negalėję iš-emigruoti, mišrių šeimų nariai, dauguma repatrijantų. Iš Vokietijos išsikėlė ir mūsų politinių veiksmų centras VLIKas su savo Vykdomąja taryba, ELTA ir kt. institucijos.

Vokietijoje teliko skurdžios liekanos ir ilgesnį laiką lietuviškoji veikla ten buvo gerokai sunykusi. Tačiau metų bėgyje išaugo naujų jėgų ir lietuviška organizacinė bei kultūrinė veikla ėmė gyvėti. Bene didžiausias įvykis buvo Vasario 16 gimnazijos įkūrimas ir jos rūmų bei mokinių bendrabučių pastatymas, šios vienintelės laisvajame pasaulyje lietuviškos gimnazijos suorganizavimas ir išlaikymas.

Šioje ir kitose lietuviško darbo srityse labai didelį darbą atliko Lietuvių Bendruomenės Vokietijos krašto valdyba, jos institucijos ir apylinkės valdybos. Ypač atgijo kultūrinė veikla, buvo pradėtos ruošti Europos lietuvių kultūrinės savaitės, jaunimo sueigos, kai kur susidarė mažesni muzikiniai vokaliniai vienetai, atsirado lietuvių muzikų, solistų. Religinėje srityje didelį darbą atlieka Bad Woerishofene reziduojas ir Augsburgio vyskupo globojamas Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys su keletu lietuvių kunigų, kurie aptarnauja po visą kraštą pasklidusius lietuvius katalikus. Toje pačioje Vak. Vokietijoje sukurtas ir Lietuvių evangelikų liuteronų centras.

Didžioji lietuvių kultūrinės bei organizacinės veiklos dalis būriai apie Vasario 16 gimnaziją Huettenfelde. Antrasis centras yra Muenchene, kur, be ko kita, veikia ir Laisvės ir Laisvosios Europos radijo lietuviškasis skyrius, kuriame šiuo metu dirba šie žinomi lietuviai intelektualai: dr. Kąjėtonas Čeginskas, dr. Kęstutis Girnius, dr. Saulius Girnius, Alina Grininė, Eglė Juodvalkytė ir kt.

Keletas lietuvių dirba Vokietijos universitetuose bei mokslo įstaigose. Iš jų išskirtinai minėtinas

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

meno istorikas dr. Povilas Reklaitis, Vokietijos mokslinių institucijų bendradarbis, paruošęs nemažą vertingų mokslinių studijų. Yra lietuvių gimnazijos mokytojų, inžinierių, gydytojų ir kitų profesijų žmonių.

Patys vokiečiai pokario metais buvo sukūrę ir savo lėšomis išlaikė du Pabaltijo kraštų tyrimo institutus - vieną Bonoje (jame ilgesnį laiką dirbo dr. Z. Ivinskis), kitą Koenigsteine b. Taunus. Abu du institutai leido ir labai vertingus savo metraščius, kuriuose paskelbta nemaža lietuviškų studijų. Paskutinis Pabaltijo instituto (Institutum Balticum) mokslinės leidinys "Acta Baltica" XIX - XX tomas išleistas 1982 m. pradžioje, 304 psl. Ankstesniuose tomuose vokiečiškai vertime pateikia kelių LKB Kronikos numerių medžiagą. Kiek teko patirti, ir toliau minėta mokslo įstaiga savo (vokiečių) lėšomis vers ir spausdins "LKB Kronikas".

POPIEŽIUS LENKIJĄ PAVEDĖ MARIJOS GLOBALI

Dramatiškiems įvykiams Lenkijoje Vakarų spauda skiria savo pirmuosius puslapius. Apskaičiuojama, kad minint Gdanskos susitarimą dviejų metų sukaktį rugpiūčio 31 d. įvairiuose Lenkijos miestuose demonstracijose dalyvavo apie 75 tūkstančiai žmonių. Demonstracijų balansas yra skaudus ypač dėl to, kad jos pareikalavo gyvybės aukų: Liubline buvo nušauti du demonstracijose dalyvavę jaunuoliai. Gdanske vieną 24 metų jaunuolį mirtinai sužeidė ašarinių dujų bomba. Lenkų valstybinės televizijos žiniomis, tarp sužeistųjų esą 63 policininkai ir 148 demonstrantai. Ta pati televizija pranešė, kad demonstracijų metu buvo areštuoti 4.050 asmenų.

Popiežius Jonas Paulius II bendrosios audiencijos metu kalbėdamas lenkų grupei priminė Lenkijos vyskupų pareiškimą ir visą tautą maldoje pavadė Čenstakavo Dievo Motinos globali: "Su visa sa-

1979 m. buvo susirūpinta Lietuvių kultūros instituto (LKI) kūrimui. Šią mokslo instituciją formaliai Lietuvių Bendruomenės Vokietijos krašto valdyba įsteigė 1980. X. 29. Pirmąją LKI valdybą sudarė ir dabar vadovauja: pedagogas Vincas Bartusevičius, dr. K. Čeginskas ir dr. Jonas Norkaitis. Buvo nutarta steigti mokslinius pagrindais tvarkomą liuanistinį archyvą, kurio vedėju pakviestas istorijos mokytojas, dabartinis Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Smitas. Paruoštas LKI statutas, kuriame šios įstaigos tikslas šitaip nusakytas: "Skatinti ir tvarkyti lietuvių kultūrinę veiklą Vokietijos federalinėje respublikoje; palaikyti ryšius su kitomis šios rūšies organizacijomis ir kultūros veikėjais; remti ir derinti kūrybinę iniciatyvą; rūpintis tautinę kultūrą perduoti jaunajai kartai; rūpintis pastoviu vokiečių - lietuvių kultūrinio bendradarbiavimu".

Steigiant institutą buvo pabrėžta ma "kad jis turi dirbti tam tikrus svarbius kultūrinius darbus, kurių ligi šiol niekas neatlieka; siektina, kad pramatomu laiku institutu pagrįdinį darbą atliktų apmokami darbuotojai (kultūrinis darbas yra per daug svarbus, kad jis būtų paliktas vien mėgėjams).

(Nukelta į 2 psl.)

"ZVAIGZDYNŲ SONATA"

Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra išleista poezijos antologija "Zvaigždynų Sonatos". Tai šešiolikos lietuvių poetų išėivijoje sukurti eilėraščiai apie Mikalojų Konstantiną Čiurlionį. Antologiją sudarė ir redagavo Alfonsas Tyruolis. Knyga iliustruota Čiurlionio grafikos darbais, piešiniais. Į Čiurlionį ir jo kūrybą poetiniu žodžiu išėivijoje grėžiasi tiek vidurinėsios, tiek ir jaunesnėsios, daugiausia jau tremtyje brendusios ir kėrusios kartos poetai. Vieni jų daugiau pasireiškia Čiurlionio dailės kėriūniū interpretacija, kiti Čiurlionyje ieško atramos savo jausmam ar pasaulėjautai išreikšti.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Amerikos Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba nutarė "Aušros" 100 metų sukakčiai faksimiliniu būdu išleisti "Aušros" pilną 40 numerių komplektą, kurie buvo išleisti 1883-1886 m. Prie komplekto bus pridėti paaiškinamieji straipsniai, kuriuos parašys literatūros istorikas dr. Vincas Maciūnas apie "Aušros" literatūrinę vertę, kalbininkas Petras Jonikas apie "Aušros" reikšmę lietuvių kalbai ir istorikas Vincas Trumpa apie "Aušros" istorinę reikšmę. Išleidimą finansuoja Amerikos Lietuvių Fondas.

— Galia Žilionienė atstovavo lietuvių moterim tarptautiniame Moterų Klubų Federacijos suvažiavime Amerikoje. Ji perskaitė raštą, kuriame iškeliamos komunistinio režimo ir sovietinės sistemos nežmoniškos apraiškos Lietuvoje, nurodė Mariją Jurgutiene, kuri jau aštuoneri metai su dukra siekia išvykti į Ameriką pas savo vyrą, bet Maskva jos neišleidžia, nors pagal tarptautinę teisę Maskva neturi jokios teisės į lietuvius ir į Lietuvą.

— Olandijoje Amsterdamo universiteto Rytų Europos tyrinėtojų institutas išleido stambų disidentų Sovietų Sąjungoje biografinių žodyną su 3.400 pavardžių, kurie kovoją už žmogaus, tautines ir religines teises, jų tarpe yra ir žymieji lietuviai sąžinės belaisviai. Pateikiama kiekvieno disidento biografija, išėitas mokslas, profesija, veikla, patirtos bausmės, teismų aprašymai, kalinimo vieta. Žodyno redaktorius pažymi, kad atsižvelgiant į gyventojų skaičių proporcingai lietuvių yra daugiausiai ne-gu kitų tautybių ir sako, kad žmogaus teisių sąjūdis Lietuvoje yra neatskiriama susijęs su tautos religiniu katalikų tikėjimu, išlikimo bei tautinėm tradicijom. Žodyno parengimas užtruko 7 metus. Lietuvišką skyrių paruošė Amsterdamo gyvenantis lietuvių žurnalistas Kaplanas.

— Italijoje rugpiūčio mėnesį mirė antra lietuvių vienuolė sesuo Konstancija Tranavičiūtė, 76 metų, kilusi iš Pasvalio. Jaunystėje nuvyko į Italiją ir įstojo pas Saliezietes, prasilavinusi ėjo įvairias verslininkės pareigas. Palaidota rugpiūčio 26 d. prie Torino kapinėse.

— Amerikoje vyksta teismai, kur panaudojami Sovietų įstaigų paruošti dokumentai prieš lietuvius. Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Sidlauskas parašė JAV prezidento patarėjui Edwin Meese laišką, kad KGB agentai uoliai talkina JAV specialiū investigacijų įstaigai. Nuostabu, kad Amerikos prokuratūros įstaiga bendradarbiauja su KGB, kuri siekia sudaryti de jure santykius tarp JAV ir Pabaltijo valstybėse pastatytų Maskvos vyriausybių.

— VLIKO Valdyba ruošia memorandumą Lomžos vyskupui dėl lietuviškų pamaldų Seinų katedroje. Atsiklausė vyskupo V. Brizgio, kuris mano, kad pagrindinė iniciatyva turėtų išplaukti iš Seinų apylinkės lietuvių, o vysk. A. Deksnys mano, kad VLIKO intervencija būtų naudinga.

— Prof. Simas Sužiedėlis jau baigė rašyti šv. Kazimiero monografiją. Ją išleidžia šv. Kazimiero sukakčių komitetas. Ilustracijas ir meninę priežiūrą pateikė dail. Nijolė Palubinskienė Clevelande.

— Inž. Vytautas Kamantas — PLB pirmininkas atvykęs į Romą per Vatikano radiją IX. I perdavė į Lietuvą savo įspūdžius iš Europos lietuviškųjų studijų savaitės, Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų suvažiavimo, susitikimą su vyskupu A. Deksnium, Bendruomenės darbus ir linkėjimus radijo klausytojams Lietuvoje.

GEROS NAUJIENOS IŠ VOKIETIJOS

(Atkelta iš 1 pusl.)

Vincas Bartusevičius parašė 16 psl. informacinį leidinį "LKI uždaviniai ir darbai", kuris buvo išleistas šiomis dienomis. Ten rašoma: "Lietuvių tauta neturi nepriklausomo gyvenimo. Krašte engiamė tik lietuviai, bet ir pati lietuvybė. Išeivijoje lietuvius tirpdo gyvenimo aplinkybės, o lietuvybę dažnai naikina ir patys lietuviai. Mažą tautą pastato ant fizinio išnykimo slenksčio. Pavergėjas suardė visas senas visuomenės sąrangas ir sukūrė naujas. Ten kiekvienas individas tobulai pajungtas svetimos totalinės santvarkos tikslams. Šiandien betgi lietuvių tautos kamienui nukertamos ne vien viršūnės, bet kėsinamasi ir į pačias jo šaknis". Iš čia kyla pareiga išlaikyti išeivijoje gyvą ir tikrąją lietuvybę, kaupti lietuviškas kultūrinės bei archyvinės vertybes ir jas ateityje nuvežti į nepriklausomą Lietuvą. Lietuviškos archyvinės medžiagos likimas todėl yra viena iš svarbiųjų problemų, bet kartu ji tur būt jau pasidariusi viena iš tragiškiausių".

Savaime aišku, kad LKI darbuotojai stengsis paruošti ir išleisti reikiamas lituanistines studijas, ar-

PERTHAS

TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 5 d. minėjimą pradėjome pamaldomis bažnyčioje, kurias aukojome mūsų kun. J. Tomich ir pasakė pamokslą, plačiai apibūdindamas Lietuvos istoriją, jos kultūrą. Tuojau po pamaldų Lietuvos Namuose įvyko Bendruomenės valdybos ruošti bendri pietūs.

Po pietų, ten pat buvo Tautos Šventės minėjimas. Paskaitė skaitė Marijonas Klimavičius. Savo ilgoka, išsamia, kruopščiai paruošta paskaita plačiai apibūdino Lietuvos istoriją ir Vilniaus universiteto steigimo, bei jo vystimosi eiga 400 metų laikotarpyje. Sekė meninė dalis. Balys Steckis padėklavo savo sukurta eilėraštį, Juozas Norvila pagrojo akordeonu, Moterų choras, vad. Viktoro Skrolio, padainavo dvi dainas.

Buvo turtinga loterija - didelis kalakutas, paaukotas Drešerių, gyvenančių Northam, ir dar daug lietuvių paaukotų loterijai fantų. Kalakutą laimėjo Jasnauskienė, gyvenanti Kalgoorlie. Loterija davė Lietuvos Namams \$ 101 pelno. Minėjime dalyvavo 70 žmonių. Po minėjimo ten pat įvykusiame susirinkime buvo išrinkti Marija Lingienė ir Julius Čizas bendruomenės atstovais į Krašto Tarybos suvažiavimą. J.P.

timai bendrauti su Lietuvių Bendruomenės ir Vak. Vokietijos mokslinėmis institucijomis.

Lituanistinės medžiagos Vakarų Vokietijoje yra labai daug. Nors daugybė senų archyvų II pasaulinio karo pabaigoje žuvo, bet vis dėlto į Vakarus buvo atgabentas senas ir labai gausus Kryžiuočių ordino archyvas, labai svarbus senosios lietuvių tautos istorijai nušviesti. Yra ir kitos iš Rytprūsių atgabentos medžiagos. Vokietijos universitetuose ir bibliotekose yra labai daug Lietuvos liečiančių knygų. Veikia jau minėtas Pabaltijo Institutas, leidžias metraščius "Acta Baltica", vokiečių įstaigų išlaikomas. Yra išsaugota ir nemaža dalis medžiagos, kuri apima vokiečių nacių okupacijos laikus.

Dr. P. Reklaitis, ilgus metus gyvenęs ir dirbęs Marburge, yra sutelkęs gausius Lietuvą liečiančius kartografinius ir architektūrinius rinkinius, labai svarbius senajai Lietuvos istorijai bei kultūrai pažinti. LKI darbuotojai galės pasinaudoti ir gana gausia Vasario 16 gimnazijos biblioteka. Kiek teko girdėti, naujam institutui Alina Grieniėnė jau perleido savo vyro ir jos pačios sutelktą gausią lituanistinę biblioteką. Kai kurie Mažosios Lietuvos veikėjai (dabar jau mirę) į Vak. Vokietiją buvo atsivežę savo knygas ir dokumentinę medžiagą. Taigi Vasario 16 gimnazijos patalpose būtų galima sutelkti gera lituanistinę biblioteką, archyvas ir studijų centras. Belieka palinkėti tik sėkmės.

GEELONGE

MINĖJOME TAUTOS ŠVENTĖ

Bendruomenės Valdybos suruoštą Tautos Šventės minėjimą pradėjome pamaldomis šv. Jono bažnyčioje rugsėjo 12 d. Su Lietuvos Trispalve kartu su skautų Satrijos tunto ir Sporto Vyties klubo vėliavomis ir garbės palyda buvo atneštos prie altoriaus. Skaitymus atliko Vytautas Bindokas, aukas atnešė tuntininkas s. Vytautas Mačiulis ir sk. v. Linas Valaitis, Mišioms tarnavo Edis Starinskas ir Donius Valaitis, Kunigas Pr. Dauknyš pasakė šiai Tautos Šventei pamokslą. Choras, vad. Vyto Strauko, pagiedojo naujai išmokus giesmes, kurios labai gražiai skambėjo išlygintais balsais: Palaimintas Viešpats, Graži Tu Marija, Iš džiaugsmo žemės ir Apsaugok Aukščiausias. Sv. Komuniją priėmė apie 70 tikinčiųjų, jungdamiesi prie Mišių už Lietuvos laisvę ir žuvusius dėl jos.

Pakilia nuotaika rinkomės į Lietuvos Bendruomenės Namus minėjimo aktui. Programą pateikė choristė ir Bendruomenės val. sekretorė C. Vaičekauskienė. Kun. Pr. Dauknyš sukaltėjo Invokaciją, susikauptimui pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Pirmininkas Vl. Stuikevičius tarė žodį, žadindamas vienybėn prie lietuviško darbo. Turėjo kuo pasidžiaugti, minėjimą atvykus gerai šimtinėi lietuvių. Dr. Vinco Kudirkos mokyklas vedėjas Bronius Gasiūnas skaitė įdomią ir aktualią paskaitą, Lietuvos praeitį jungdamas su dabartimi, kai lietuvių tauta nesunaikinama, turėdama daug pasišventusių sūnų ir dukrų, kviesdamas visomis išgalėmis jaunoje kartoje išlaikyti lietuvių kalbą.

Trumpos pertraukos metu Br. Gasiūnas dar pateikė patriotinį J. Mikuckio eilėraštį Ar pamenat tą šalį. Scenoje pasirodė išsiriakavęs

choras. Visos moterys puikiais tautiniais rūbais, o vyrai pasipuošę juodais kostiumais. Diriguojant Vytautui Straukui, choras atliko šias dainas: Pabaigtuvių dainą, Berneliai mūsų, Vasaros šalis, Dainos skamba toliuos. Valdybos pirm. Vl. Stuikevičius visiems padėkojo ir minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Choro pirmininkė Petrutė Cerakavičienė nuo scenos dar padėkojo choro dirigentui Vytautui Straukui už jo didelį pasišventimą kas savaitę atvažiuojant iš Melbourne mokyti chorą.

Per sušestines vaišes pasikalbėta lietuviškom temom. Dirigentas V. Straukas džiaugėsi, kad visi choristai gerai lanko repetitijas, tad jam ir sekasi gerai paruošti chorą. Buvo renkamos aukos Vasario 16 gimnazijai ir Tautos Fondui. Atsisveikinęs kapelionas dar miesto ligoninėje aplankė pora lietuvių po operacijos.

Vyties sporto klubas rengia metinį balių Lietuvos Bendruomenės Namuose rugsėjo 25 d. šeštadienį, pradžią 8 val. vak. Užsakė gerą ispanišką muzikos kapelą, bus loterija, bufetas, o pelną skiria paremti mūsų sportininkų kelionę į Pasaulio lietuvių žaidynes Cikaugoje.

Dr. Rimas Sarkis ir Dr. Arturas Grušauskas spalio 24 d. sekmadienį 2 val. p.p. Lietuvos Bendruomenės Namuose rengia simpoziumą apie sveikatą. Kas orangina sveikatą iš anksto ruoškimės dalyvauti.

Liudas Volodka, kuris rūpinosi a.a. Romo Gedrio laidotuvėmis, mirusio pernai spalio 18 d., pastatė ant jo kapo paminklą ir su kunigu susitarė, kad paminklas bus pašventintas lapkričio 7 d. po lietuviškų pamaldų.

Vl Stuikevičius

Lietuvių susirinkimas

Apylinkės valdyba šaukia susirinkimą spalio 3 d. sekmadienį 2 val. po pietų Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namuose išrinkti atstovus į Krašto Tarybos suvažiavimą, kuris vyks Melbourne po Kalėdų. Darbotvarkė: susirinkimo atidarymas, pirmininko ir sekretoriaus kvietimas, mandatų komisijos rinkimai, atstovų rinkimai į Krašto Tarybos suvažiavimą, susirinkimo uždarymas. Apylinkės valdyba kviečia visus lietuvius susirinkime dalyvauti, parodyti rūpestį lietuvių bei.

Geelongo Apylinkės Valdyba

Įvykiai

● **Canberra.** Generalinis prokuroras, senatorius Durack rugsėjo 13 d. turėjo širdies ataką, pasukinėm savaitėm persidirbo, tirdamas unijų taksų vengimą, opozicija reikalavo, kad jis pasitrauktų iš pareigų.

● **Sydnejus.** Premjeras Mr. Wran rugsėjo 13 d. įsakė Caltex rafinerijos streikuotojams grįžti prie darbo, neklausantieji bus baudžiami iki \$ 1.000.

● **Australijos** spauda plačiai rašo apie Darwine naujai pradėtą bylą Lindy Chamberlain ir jos vyro pastoriaus Michael Chamberlain. Juos kaltina savo dukters Azria nužudymu, kuri buvo dešimties savaičių amžiaus, 1980 m. rugpjūčio 17 d. prie Ayers Rock. Kaltinamieji sakė, kad jų dukrą nusinešė šuva, tada 300 žmonių jos ieškojo, bet nerado.

● **Australijoje** gausėja namų apilėšimai. Draudimo įstaigos liepia sustiprinti namų apsaugą. Per paskutinius 5 metus išsilaužimai į namus pakilo 259 procentais, 72.000 nukentėjusių reikalavo iš draudimo įstaigų padengti nuostolius apie \$ 73 milijonus. Išsilaužimai į namus kyla greičiau negu visi kiti nusikaltimai. Daugiausia tokių išsilaužimų dienos metu, nors jaunimo yra 19 procentų, bet jaunimo vykdomi išsilaužimai sudaro 51 procentą.

● **Bonna.** Po Hitlerio Vokietijos žlugimo praėjus 37 metams, Vakarų Vokietija tebekoma kasmet žydams po \$ 800 milijonų pašalpų. Nuo 1952. IX. 2 Vakarų Vokietija išmokėjo žydams, nukentėjusiems nuo nacių, \$ 26.4 milijonus. Iki 2.000 metų Vakarų Vokietija bus išmokėjus 86 milijonus markių arba \$ 34.14 blijonų, kol paskutinis nukentėjęs žydams numirs, tada pasibaigs mokėjimas.

● **Libanas.** Izraelio lėktuvai per kelias dienas išbombardavo Beška slėnyje ir kalnuose sirų patatytas naujas 6 raketų bazes rusų gamybos, išbombardavo tiltus, kuriais sirų daliniai iš Sirijos gaudavo tiekimą.

● **Staigi ir nuozmi mirtis** dviejų dienų tarpe: rugsėjo 12 d. Vak. Vokietijoje prie Manheimo nukrito didelis helikopteris, užsėdėję ir jame žuvo 46 žymieji parašutinininkai, vykę į aviacijos šventę. Jų tragišką žuvimą pasibašėję matė 10.000 žmonių aerodrome. Rugsėjo 13 d. Sveicarijot traukinys pervažoje užvažiavo ant turistų autobuso su 38 keleiviais, autobusas užsėdėję ir visi žuvo. Madride rugsėjo 13 d. kildamas lėktuvas į New Yorką su 393 keleiviais, daugiausia amerikiečiais, krito ant žemės ir užsėdėję. Sudėgė 46 keleiviai, 83 apdegę nuvežti į ligoninę, 233 stebuklingai išsigelbėjo, dar nesurasta kur dingo 31 keleivis, gal jie visiškai sudėgė.

● **Beirute** rugsėjo 15 d. sprogo 200 kg bombai krikščionių falangistų būstinėje, griuvėsiuose žuvo prieš 3 savaites išrinktas Libano prezidentas Bashir Gemayel, 34 m. amžiaus. Jis buvo baigęs Jėzuitų universitetą, diplomuotas teisininkas ir politikas. Griuvėsiuose žuvo apie 60 žmonių. Po prezidento žuvimo Izraelis su tankais įsiveržė į vakarinį Beirutą, anksčiau buvusią PLO tvirtovę, saugojant nuo tolimesnių incidentų.

● **Monaco** princesė Grace, 52 m. amžiaus, mirė po automobilio avarijos rugsėjo 14 d. Kartu važiavusi jos duklė Stephanie, 17 m., išliko gyva, sužeista buvo nuvežta į ligoninę. Princesė Grace, anksčiau buvo filmų žvaigždė Grace Kelly.

TĒVIŠKĒS AIDAI

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJSOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbimams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

NAMŲ PROBLEMA

Šiuo metu Australijoje plačiai diskutuojama ir sprendžiama namų įsigijimo problema. Pagal statistikos duomenis Australijoje 40 tūkstančių žmonių vieni gyvena namuose su 4 ar daugiau miegamųjų kambarių, 160.000 namų savininkų, su 8 ar daugiau žmonių, turi vieną, du ar tris miegamuosius. Apie 72 procentai gyventojų turi nuosavus namus. Apie 20 procentų gyventojų nuomininkai, kurie per ilgesnį laiką vietoje nuomos galėtų išsimokėti savus nuosavus namus. Visų gyventojų 5 procentai nuomoja valdiškus namus.

Australijos ketvirtis milijono žmonių gyvena karavanų parkuose ar lūšnose. Daugiausiai paliešti bedarbiai jauni žmonės, gyvendami iš pašalpos, taip pat seni žmonės, kurie neturi savų namų ir daug jaunų šeimų. Nesant pigtos nuomos namų, be laiko daug žmonių patenka į ligonines, į prieglaudas, už kurias valdžia apmoka iš žmonių surinktų taksų pinigais. Valdžia raginama žymiai daugiau padėti neturintiems įsigyti namus, pirmoje vietoje gyvenantiems karavanuose ir jaunoms šeimoms.

Neturime lietuvių namų savininkų-tiksliai statistikos. Pokario metais kaip karo pabėgėliai atvykę be cento iš Vokietijos, vos spėję ištrūkti iš raudonojo albinio nagų, kuris jau rijo visą Lietuvą, čia Australijoje turėjo atlikti dviejų metų darbo sutartį. Sunkiai dirbo, tau pė, pirkto išsimokėjimui žemės sklypus, statė savo namus. Valdžia niekam tada nedavė pašalpų. Vis dėlto didžioji dauguma lietuvių įsigijo nuosavus namus, automobilius, vaikus leido į mokslą, o kiti po ilgesnio laiko net ir vasarvietes, vilas įsigijo pajūriuose.

Kas suskaitys kelių milijonų vertės pakietėlių - maisto, drabužių ir kitų gėrybių išsiųstų giminėms į Lietuvą. Kas suskaitys kiek per tą visą laiką iki dabar suaukšta lietuviškiems reikalams - didesnėse kolonijose lietuvių Namų ar Klubų įsigijimui, o kur dar vajai, aukos įvairiems fondams, organizacijoms, lietuvių menininkų atskvietimui iš Amerikos. Tai rodo, kad lietuviai sunkiai uždirbtus pinigus nepragėrė, nedavė arklams ir šunims nunešti ant uodegos, nors ir tokių netrūko. Priedo - gal bus gerokai jau virš tūkstančio lietuvių, kurie užsidirbę jau yra keliaav atostogoms į užjūrius. Dabar Talkos kooperatyvas Melbourne paskelbė šių metų balansą - lietuvių apyvarta čia jau gerokai prašoko pusketvirtą milijono dolerių, bet ir tai ne visos lietuvių sutaupos. Tą gerai žino Maskva ir galanda nagus pagrobti lietuvių turimą mirusių be testamentų.

Australijos lietuvių darbštumas, sumanumas, geraširdiškumas rodo kokios nuostabios jie tautos atstovai. Duok tik Lietuvai laisvę ir ji savo darbu sušvistų pasaulyje spindinčia žvaigžde! PD

EUROPOS LIETUVIŲ STUDIJŲ DIENOS

Europos lietuviškųjų studijų 29-tos savaitės rėmuose Strawberry Hill prie Londono rugpjūčio 19 d. įvyko Europos Lietuvių Bendruomenių valdybų posėdis. Jame dalyvavo Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos, Šveicarijos, Italijos, Belgijos ir naujai įsikūrusios Olandijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkai, kurie padarė pranešimus apie Lietuvių Bendruomenių veiklą, aptarė įvairius lietuviams rūpimus klausimus, nustatė gaires ateities darbui. Posėdžiui pirmininkavo specialiai iš Amerikos atvykęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas.

Rytiniu metu studijų savaitės dalyviai iš klausė kunigo Augustino Rubiko paskaitos apie pikto problemą teologijoje. Studijų savaitės ketvirtadienio programa buvo užbaigta Violetos Rakauskaitės kon-

certu. Penktadienio programoje vyko dvi paskaitos: Stasio Lozoraičio "Politinė veikla Lietuvoje ir emigracijoje" ir teisininko dr. Aleksandro Stromo "Lietuvos pietybė: visuomeniniai, politiniai ir teisiniai aspektai". Dr. Aleksandras Stromas jau praėjusį antradienį skaitė apie Lietuvos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą istorijos ir teisės požiūriu. Šeštadienio programoje buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko pranešimas, taip pat tradicinė "Tėvynės Valandėlė", kuri buvo skirta Maironio sukakčiai atžymėti. Maironiui skirta ir pirmoji šių metų studijų savaitės paskaita, kurią skaitė dr. Vincas Natkevičius iš Vakarų Vokietijos. plačiau apžvelgęs lietuvių tautos dainiaus gyvenimą, jo patriotinę lyriką. Kiti paskaitininkai pirmosiomis studijų savaitės dienomis buvo - Birutė Sal-

dukienė, kalbėjusi apie gintarą Lietuvoje ir aplink pasaulį, dr. Stasys Kuzmickas iš Anglijos, apžvelgęs naujus tarptautinės politikos posūkius, dr. Kajetonas Čeginskas iš Miuncheno, paminėjęs Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos dešimtmetį ir supažindinęs su naujai Vakarų pasiekusių Kronikos numerių turiniu. Žurnalistas Izakas Kaplanas iš Olandijos kalbėjo apie čia naujai įsikūrusią Lietuvių Bendruomenę, supažindino su olandų jaunimo choru Daina, pristatydama juostelėse choro atliktą lietuviškų dainų koncertą.

LRTV

ALB METRAŠTIS

ALB Krašto Valdyba praneša: sėkmingesniam Metraščio išleidimui yra sudaryta komisija - V. Baltutis, J. Jonavičius ir Pr. Pusdešris. Jos tikslas - priimti prenumeratas ir rūpintis Metraščio išleidimui sutelkti lėšas.

Primername, kad Metraštį jau dabar galima užsisakyti sumokant \$ 25, rėmėjai \$ 50 ir mecenatai nemažiau \$ 100. Rėmėjų pavardės bus paminėtos Metraštyje, o mecenatų trumpa biografija su nuotrauka. Visais Metraščio reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: V. Baltutis | Belinda St. Evandale SA 5069.

Maloniai primename, kad medžiagos pristatymo terminas jau baigėsi. Organizacijos, kultūriniai vienetai ir visi kiti, kurie to dar nėra atlikę, prašomi nedelsiant medžiagą siųsti Metraščio redakcijai virš minėtu adresu.

Metraštis apima visas lietuviško gyvenimo aprašikas Australijoje per paskutiniuosius dvidešimt metų (1961-1981).

ALB Krašto Valdyba

VARGSŲ GLOBEJA

Žmonių meilės apaštalė motina Teresė iš Kalkutos lankėsi Kanadoje ir gavo atžymėjimą už jos veiklą, teikiant pagalbą Indijos ir kitų kraštų vargstantiems. Tai šv. Bonifacio ligoninės tyrimų centro tarpautinė \$ 20.000 premija. Įteikimo išklmėse dalyvavo 25 tūkstančiai žmonių. San Francisco arkiv. John Quinn pakvietė motiną Teresę įkurti jos vadovaujamos vienuolių kongregacijos novicijatą šiame mieste.

PD

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Posėdis vyko Parapijos namuose Kensingtone rugsėjo 13 d. vakare. Maldą pravedė Dvasios Vadas kun. Pr. Vaseris. Federacijos pirm. V. Čižauskas aptarė Valdybos darbus. Reikalui iškilus, Federacija atstovauja Australijos lietuviams katalikams, bet pagrindinis uždavinys ir rūpestis yra "Tėviškės Aidų" leidimas - katalikiškos spaudos apaštalavimas. Laikraščio išlaikymui Melbourne ruošiamą daiktinę fantų loteriją, kuri dėl Ekumeninių pamaldų rugsėjo 19 d. nukelta į lapkričio 7 d. Lietuviai prašomi paaukoti fantų ir juos įteikti Federacijos Valdybos nariams sekmadieniais prie bažnyčios. Metinis "Tėviškės Aidų" balius Melbourne Lietuvių Namuose spalio 2 d. vakare. Visi prašomi jau dabar užsisakyti staliukus pas Vincą Zemaitį, nelaukiant paskutinės dienos, kad iš anksto būtų galima gerai pasiruošti, visus skaniai pavaisinti. Prieš posėdį buvo gauta Katalikiškos spaudos mėnesio parama "Tėviškės Aidams".

Sydnejuje Įgaliotinis Antanas Vinevičius prisiuntė už išplatintus "Tėviškės Aidų" loterijos bilietus \$ 230,50, Gyvojo Rožančiaus biurelis aukėjo \$ 20, Alfa Savickienė \$ 5, prelatas P. Butkus \$ 70, rinkliava bažnyčioje \$ 129,05, viso prisiuntė \$ 454,55.

Adelaidėje Įgaliotinis Pranas

Pusdešris iš "Tėviškės Aidų" popietės Laimės rato \$ 58,40, Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos pietūs \$ 143,40, J. S. Bardauskai \$ 20, V. Vasiliauskas \$ 10, aukų lapu - LK Moterų D-ja \$ 100, po \$ 50 kun. A. Spurgis, S. P. Pusdešriai, po \$ 20 J. Bardauskas, A. R. Kubiliai, po \$ 10 B. M. Gavėnai, J. V. Rupinskai, A. Plokštienė, V. Bardauskaitė, A. B. Budriai, P. Gasiūnas, po \$ 5 V. Bagušauskas, B. J. Jonavičiai, J. Sasnienė, H. Vikas, J. Vileniškis, P. Kuisys, O. Baranauskienė, A. J. Stepanai, B. Masionis, kiti po mažiau, tad Katalikiškos Spaudos mėnesio proga "Tėviškės Aidams" prisiūsta \$ 615, o anksčiau už išplatintus TA loterijos bilietus \$ 390.

Kitos aukos buvo jau anksčiau paskelbtos. Visiems Įgaliotiniams ir aukotojams Valdyba nuoširdžiai dėkoja, savo pasišventimu padedant išlaikyti mūsų laikraštį.

Jau pradėdamas ruošti visiems skaitytoms "Tėviškės Aidų" metinis priedas - dovana - 1983 metų kalendorius, kuris bus išsiuntinėtas prieš Kalėdas. Tik už šią dovaną visų prašome iš anksto apsimokėti prenumeratą ir kas nori jame pasiskelbti, prisiūsti savo skelbimus, kad reikalui iškilus kiekvienas galėtų rasti sau reikalingą pagalbą.

„TĖVIŠKĖS AIDŲ“ BALIUS

Spalio 2 dieną, šeštadienį

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Balius pradžia 7 val vak.

Puikus orkestras. Gera vakariėnė. Staigmenos loterijoje.

Gėrimai Klubo bufete.

Pakvietimai visiems po \$ 10.

Stalus užsakyti pas V. Zemaitį, tel. 544 8684, sekmadieniais prie bažnyčios.

Laiko beliko jau labai mažai. Melburno tautinių šokių grupės gyvai repetuoja šokius ir tikisi, kad tą daro ir atvykstančios kitos tautinių šokių grupės. Atvykstančių tautinių šokių grupių vadovai neatidėliojant prašomi labai skubiai atsiti į Melbourną vadovei H. Statkuvienei, 3 Oak St. Hawthorn Vic. 3122, visų atvykstančių šokėjų sąrašus, pažymint kiekvieno amžių ir dar atskirai pažymint, kurie iš jų šoka ir sportuoja. Taip pat kuriems šokėjams-oms reikalingos nakvynės. Ponia Statkuvienė laukia greito atsakymo, nes kitaip labai trukdosi LD pasiruošimo darbas.

DAINŲ ŠVENTĖ

Cia irgi atsirado trūkumas atvykstančių sąrašų ir kokias dainas atskiri chorai numato dainuoti. Prašau nedelsiant apie tai pranešti LD chorų administratoriui Vincui Ališauskui, 27 Clarinda Rd. Essendon Vic. 3040. Sužinota, kad atvykstantis iš Los Angeles į Lietuvius Dienas ansamblis "Sūkurys" ne tik šoks, bet ir dainuos.

SPORTO ŠVENTĖ

Sportininkų reikalai vyksta sklandžiai. Apie atskirus žaidimus yra patys laikraščiuose painformuos. Melbourno sportuojantis jaunimas, vadovaujamas Viktoro Adamavičiaus iškilo į vieną iš pirmaujančių, susipratusių lietuvių jaunųjų organizaciją. Jie stengiasi kalbėti tik lietuviškai, organizuotai dalyvavo Tautos Šventės minėjime, visi bažnyčioje priėmė šv. Komuniją. Jie taip pat organizuoja jaunimo pamaldas per Lietuvius Dienas.

Sporto žaidimams, kurie vyks per Lietuvius Dienas, bus galima pirkti nuolatinį bilietą už 6 dol., kuris bus tinkamas į visas žaidynes, o taip pat ir į Sporto šventės atidarymą ir uždarymą.

Nuo lapkričio 1 d. bilietai į visus parengimus bus parduodami sekmadieniais Melbourno klube arba užsisakyti paštu pas LD Komiteto išdininką P. Mičiulį, 62 The Highway, Mt. Waverley Vic. 3149. Tel. 277 9181, prisiunčiant pinigų iš anksto.

Bilieto kaina Dainų šventei 8 dol., pensininkams ir moksleiviams 6 dol., viršutiniame aukšte jaunimui 3 dol.

Į visus kitus parengimus bilieto kaina 6 dol., pensininkams ir moksleiviams 4 dol.

Australijos Lietuvius Dienos

ARTĖJA XII-SIOS LIETUVIŲ DIENOS MELBOURNE

Literatūros ir Tautosakos vakarų vadovė Dr. Brazaitienė didelių problemų neturi. Pasiruošimas vyksta sklandžiai.

Jaunimo Talentų vakaro vadovas laukia atsiliepimo iš Sydnejaus. Sydnejus, atrodo, užsnūdo valandėlę menką...

Jaunimo Teatro grupė jau pradėjo repetuoti.

MENO PARODA

Savo eksponatus išstatys virš 20 menininkų. Showgrounds Woolhoose didėle patalpa ir parodoje bus daug įvairių meno šakų. Gaila, nepasisekė sužinoti parodos atidarymo ir uždarymo laiko. Bus pranešta vėliau.

ALB Krašto Tarybos atstovas per paskutinį posėdį pareiškė, kad Krašto Taryba nori, kad viskas gerai sektųsi. Jie informuoja spaudoje atskirai.

JAUNIMO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Antradienio vakare gruodžio 28 dieną 10 val. po Jaunimo talentų vakaro, Jaunimo sąjungos suvažiavimo dalyviai vyks į naktinį klubą. Trečiadienį, gruodžio 29 d., 12 ar 1 val. išvyka autobusu į Lerderberg. Ketvirtadienį, gruodžio 30 d. 7 val. ryte, šampano ir blynų pusryčiai Pancake House. 1 val. Australijos Jaunimo Sąjungos suvažiavimas Lietuvius namuose. Posėdyje būtinai turėtų dalyvauti visi PLJ kongreso atstovai.

Jaunimui, kurie dalyvauja kurio-

je nors LD programoje, bilietas į jaunimo susipažinimo vakarą 3 dol., kurie niekur nedalyvauja 5 dol.

APGYVENDINIMAS

Juozas Vaitiekūnas pranešė, kad "Diplomat" Motor Inn, 12 Acland St. St. Kilda, kur kaina yra pigiausia, didelių kambarių nedaug beliko. Užsakymai priimami visiems Moteliams, Hoteliams vėliausiai iki lapkričio pabaigos. Užsakyti vietą apsigyvimui Lietuvius Dienoms galima per LD rengimo komiteto narį Juozą Vaitiekūną, tel. (03) 699 4674 arba (03) 379 2325. Raštu: 2 Schofield St. Essendon Vic. 3040, įmokant 10% depozito.

Sekancios Lietuvius Dienos Melbourn bus gal tik už 8 metų. Nepraleiskite progos iš visų Australijos vietų atvykti į šį didelį lietuvių kultūrinį susibūrimą. Parodykime visiems, kad mes verti laisvės.

Alisa Baltrukonienė

PROGRAMA

GRUODŽIO 26 - SEKMADIENIS

- Lietuvių evangelikų pamaldos Lietuvius namuose 10.30 val.
- ALB Krašto Tarybos narių registracija 50 Errol St. N Melbourne
- Iškilmingos šv. Mišios šv. Patriko katedroje 1 val. p.p.
- Lietuvių Dienų atidarymas Dallas Brooks Hall, 3 val. p.p. Victoria Parade, East Melbourne.
- Jaunimo Teatro spektaklis, National Theatre 7 val. vak. St. Kilda, kampas Barkly ir Carlisle St.

GRUODŽIO 27 - PIRMADIENIS

- Sv. Mišios jaunimui šv. Jono bažnyčioje Victoria Par., E. Melb.
- Sporto šventės atidarymas 1.30 val. p.p. Albert Park, Basketball Stadione.
- Tautosakos - literatūros vakaras 7 val. vak. Royal Show Grounds "Family Entertainment Circle".
- Jaunimo susipažinimo vakaras, Royal Show Grounds.
- Meno paroda. Atidarymas ? val. p.p. "Woolhouse", kampas Royal Pde. ir Wolker St. Parkville.

GRUODŽIO 28 - ANTRADIENIS

- Sporto šventė Albert Park, Basketball Stadione.
- ALB Krašto Tarybos posėdis, 50 Errol St. North Melbourne, Lietuvius namai.
- Meno Paroda Royal Pde ir Walker St. kampas, Parkville.
- Jaunimo talentų vakaras 8 val. vak. National Theatre, kampas Barkly ir Carlisle St. St. Kilda.
- Tautinių šokių repeticija Albert Park, Basketball Stadione.

GRUODŽIO 29 - TREČIADIENIS

- ALB Krašto Tarybos posėdis Lietuvius namuose.
- Sporto šventė Albert Park Basketball Stadione.
- Meno Parodos uždarymas.
- Tautinių šokių šventė, 8 val. v. Albert Park Basketball Stadione
- Dainų šventės repeticijos.

GRUODŽIO 30 -

KETVIRTADIENIS

- ALB Krašto Tarybos posėdis, Lietuvius namuose.
- Sporto šventė Albert Park Basketball Stadione.
- Dainų šventė 7 val. v. Dallas Brooks Hall, Victoria Parade, East Melbourne.

GRUODŽIO 31 - PENKTADIENIS

- Sporto šventės uždarymas.
- Naujųjų Metų balius Camberwell Civic Centre, jaunimui Royal Show Grounds.

Lietuvių Dienų metu vykstančių organizacijų suvažiavimai Lietuvius namuose 50 Errol St. N. Melbourne

Gruodžio 27 d. pirmadienį Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimas.

Gruodžio 28 d. antradienį Tautos Fondo atstovų suvažiavimas.

Gruodžio 29 d. trečiadienį Australijos Liet. Inžinierių ir Architektų sąjungos suvažiavimas Lietuvius namuose 2 - 5 val. p.p.

Gruodžio 30 d. ketvirtadienį Lietuvių Salių Sąjungos Tremytie su važiavimas. Australijos Lietuvius Jaunimo Sąjungos suvažiavimas.

Gruodžio 31 d. penktadienį Australijos Lietuvius Fondo atstovų suvažiavimas.

LKB KRONIKA Nr. 52. 1982 m. kovo 25 d.

LIETUVOS MARTIROLOGIJA

(Tęsinys)

KGB SIAUTĖJIMAS MARIJAMPOLEJE

1981 m. gruodžio 9 d. viena čekistė tardė vilnietę Reginą LIUKINEVIČIUTĘ apie gruodžio 5 d. Marijampolėje vykusias pamaldas. Pokalbio metu čekistė tvirtino, jog Liukinevičiūtė esanti vienuolė ir žadėjo ateityje dar susitikti.

1981 m. gruodžio 11 d. buvo tardoma vilnietė Stasė JAKUBONYTĖ. Čekistė kaltino tardomąją, kad ji dalyvavusi vienuolių susirinkime. Tardytoja tvirtino, kad vienuolės, prisidengusios malda, skleidžia antitarybinę propagandą. "Mes žinome, - šaukė saugumietė, - kad jūs gerai pažįstate kun. Sigitą TAMKEVIČIŲ!" Čekistė piktinosi, kad, viena kartą sutrukdžius eiseną į Šiluvą, tikintieji bandė eiti kitus kartus.

1981 m. gruodžio 11 d. Marijampolėje buvo tardoma Magdalena KUNCEVIČIŪTĖ. Saugumietis kaltino namo savininkę, kad ji gruodžio 5 d. paslėpusi pamaldose dalyvavusį jaunimą. Tardytojas klausinėjo apie Nijolę

SADŪNAITĖ, Genę NAVICKAITĖ, Oną VITKAUSKAITĖ, ar skaitanti "LKB Kroniką" ir kt. Saugumietis įtikinėjo, jog, užsiimdamos tokia veikla, ji ir jos draugės pateksiančios į kalėjimą.

1981 m. gruodžio 11 d. buvo tardoma kapuskietė Stasė BURKUTĖ. Čekistą domino vienuolynai, "LKB Kronika", Nijolė SADŪNAITĖ, Genė NAVICKAITĖ, Ona VITKAUSKAITĖ ir kt. Po tardymo saugumiečiai Stasė BURKUTĖ nuvežė į namus, kur paėmė rašomosios mašinėlės šrifto pavyzdį ir žadėjo, jog ateityje dar reikės susitikti.

1981 m. gruodžio 11 d. tardymo metu saugumietis kalbėjo Eugenijai KALVAITYTEI: "Jūs, vyresnio amžiaus, galite melstis, bet jaunimą luošinti negalima". Prigrasinęs, kad už religinių sambūrių organizavimą gali tekti labai skaudžiai nukentėti, čekistas Kalvaitytei liepė išpėti visas vienuoles, kad draudžiama organizuoti eisenas ir religinius susibūrimus.

1981 m. gruodžio mėn. pradžioje pas Marytę NAVICKLENĖ buvo padaryta krata. Mo-

teris kaltinama religinės literatūros dauginimu. Po kratos kelis kartus buvo tardoma.

1981 m. gruodžio 19 d. kun. Pranciškus SULSKIS, gyv. Marijampolėje, Laukaitytės g. 19 savo pareikime vyskupui Liudvikui POVILONIUI aprašo, kaip milicininkai ir saugumiečiai gruodžio 5 d. sutrukdė pamaldas ir 24 asmenis nuvežė į milicijos skyrių.

1982 m. sausio 26 d. antrą kartą buvo tardoma Stasė BURKUTĖ. Saugumietis vėl pūtelė akis, jog melstis galima, tik nereikia užsiimti politika, tarsi Burkutė ir kitos gruodžio 5 d. nesimeldė, o griovė sovietinę valdžią.

1982 m. sausio 28 d. buvo tardoma Zina KUZMICKAITĖ. Saugumiečio nuomone, Kuzmickaitė priklausanti pogrindžiui.

1982 m. sausio 29 d. buvo tardomas Stasys KUZMICKAS. Saugumietis jam davė Stasės BURKUTĖS adresą ir liepė eiti ir sakyti, kad vienuolės netrauktų jo dukrų į kalėjimą.

1982 m. vasario 1 d. buvo tardoma Ona RĖKLAITYTĖ. Čekistas JAKOVLEVAS grasino, kad už vaikus ir jaunimą Rėklaitytė galinti gauti kalėjimo.

Didysis Lietuvos kunigaikštis Kęstutis

Tautos šventėje prisimename Kęstutį 600 metų mirties sukaktyje, kuris Lietuvą išgelbėjo žūtūbūtinėje kovoje su kryžiuočiais.

(Tęsinys)

Kęstučio mirtis.

Pagal Algirdo ir Kęstučio susitarimą, po jų darbą turėjo tęsti Vytautas ir Jogaila. 1377 m. Algirdui mirus jo vietą užėmė Jogaila ir atrodė, kad niekas nepakitėjo. Kęstutis, kaip anksčiau, iš Trakų vykdavo į Vilnių ir tarėsi su Jogaila. Bet greit kilo nepasitenkinimai iš Algirdo pirmos žmonos Marijos sūnų. Jų vyriausias Andrius manė turįs daugiau teisių negu Jogaila. Jis net susidūrė su Maskvos Dimitru, savo tėvo priešū. Čia dar įsikūso ir Algirdo antroji žmona Julijona, savo sūnams reikalaudama valdų iš Kęstučio žemių. Jie ėmė bičiuliautis su kryžiuočiais, kur Skirgaila pasidarė jų gerbiamas svečias. Jie įsiveržė į krikščionių rusų žemes ir ėmė plėsti. Šitos intrigos labai ap sunkino Kęstučio padėtį, jis sudarė su kryžiuočiais 10 metų nepuolimo sutartį. Bet gan greit kryžiuočiai tą sutartį sulaužė ir slaptai ėmė derėtis su Jogaila. Toje Dovydiškių (arti Gardino) neva medžioklėje ir Vytautas dalyvavo, tačiau nieko nežinojo apie susitarimą bendrai gintis nuo Maskvos užpuolimų, paliekant atvirą Lietuvos klausimą. Faktinai tai buvo sutartis prieš Kęstutį, ieškant kryžiuočių pagalbos prieš Dimitrą. Kryžiuočiai, nau dodamiesi Dovydiškių sutartimi, užpuolė Trakų pilį, o kalavijuočiai puolė Zemačius iš šiaurės. Polockiečiai sukilo ir išvijo Skirgailą, bet juos numalšinti Jogailai padėjo kalavijuočių ordinas. Kęstutis tuoj suprato, kad vyksta kažkas negerai, ypač kad Jogailai sukompromituoti kryžiuočiai atsiuntė Kęstučiui tą slaptą sutartį. Tad jis su savo kariuomene užėmė Vilnių, Jogailą iš ten išvarė, leisdamas jam tik kitas jo žemes valdyti, bet raš-

tiškai pareikalavdamas atsisakyti nuo Lietuvos Did. Kunigaikščio titulo.

Tačiau Jogaila su Skirgaila ir Kaributu pradėjo suokalbį ir sukilimą Naugardo srityje. Kęstutis išskubėjo jų malšinti, palikęs Vilniuje Vytautą. Tačiau Vytautui išvykus į Trakus, Jogailos šalininkai vėl pagrobė Vilniaus pilį 1382 m. Nėgana to, Jogaila su kryžiuočių pagalba paėmė ir Trakus. Kęstutis grįžęs iš žygio, paėmęs iš Zemaitijos pagalbos, su Vytautu atsidūrė prie Trakų. Jogaila nusigando ir paprašė derybų. Po neličiamybės priesaika atsikvietė juodu į Trakus. Bet, deja, o Kęstutis nesitikėjo, Jogaila su Skirgaila savo žodį ir priesaiką sulaužė ir juodu suėmė. Vytautą paliko Vilniuje, o Kęstutį sukautytą nugabeno į Krėvės pilį, kur penktą naktį - rugpjūčio 15 d. jis buvo rastas nužudytas. Kai kas tvirtina, kad Kęstutis pats nusižudęs, gal tuo norėdami pateisinti Skirgailą ir jo motiną Julijoną, kiti galvoja, kad jo tarnas jį nužudęs, tačiau žudikų niekas neiškojo ir nieko nenubaudė. Kęstučio lavonas betgi buvo Vilniuje iškilmingai pagaltų laikų papročius sudegintas. Kęstučio šalininkai buvo suiminėjami ir žudomi. Anot Vytauto tvirtinimo, ir jo motina Birutė buvusi nužudyta. Tai meta tamsų šešėlį ant Jogailos ir Skirgailos.

Vytautui jo žmonos pasiaukojimu pavyko pabėgti ir jis atsidūrė pas kryžiuočius. Ordinas tuo džiaugėsi, nes jam davė progos kištis į Lietuvos reikalus. O Jogaila tais pat metais sudarė sutartį su kryžiuočiais, pasizadėjęs krikštytis ir

Zemačius net ligi Dubysos jiems atiduodamas.

Kęstutis buvo, anot kronikininko Dluogošo, iš visų Gedimino sūnų sumaniausias ir veikliausias. Jis buvo žmoniškas, tiesiakalbis, išprusęs, šaunus vyras, aukšto ūgio, liesas, išblyškęs, su ugningom akim, žilsva barzda. Jis kalbėjo mažai, bet reikšmingai, jo išvaizda įkvėpdavo baimės ir jo prieši jį gerbė ir jo bijojo. Jis pats gerbė narsius ir garbingus priešus, užstodamas juos ir neleidamas kaninti. Jis buvo apsukrus, dinamiškas, paslankus, veik visą savo gyvenimą praleidęs ant žirgo ir nepaleidęs kardo iš rankų. Naujus išradimus jis greit pasisavindavo ir juos pritaikydavo savo karuose. Jis tvirtai laikėsi savo tautos tikėjimo ir parochių, už tai savo žmonių buvo gerbiamas ir mylimas. Valstybinius reikalus statė aukščiau už asmeniškumą ir taip jis sudarė vakariečiams nepralaužiamą sieną, kuri išlaikė 600 metų.

Kęstutį galime laikyti mūsų tautos genijum, nemažesnės vertės už Vytautą ir turėtume jį dažniau paminti ir prideramai pagerbti.

Ši Kęstučio apžvalga - tebūnie jam tokios pagarbos pareiškimas, jo 600 metų sukaktį minint nuo jo mirties.

(Pabaiga)

Girdžiai, Jurbarko rajonas. 1982 m. Girdžių parapijos gyvenimo kolektyvų metu, miestelio vidurinėje mokykloje neatsitiktinai inspektorai važinėjo po rajono mokyklas, ragindami suaktyvinti ateistinę veiklą. Buvo paskelbta ateistinė savaitė. Zemesnių klasių mokiniai privalėjo piešti ateistinius piešinius, devintokai, mokytojos Šimkienės pavedimu, rašyti temą "Ką aš pasakyčiau draugui, klūpančiam prie altoriaus". Mokiniai temos nerasė.

MELBOURNAS

PABALTIEČIŲ KONVENCIJA

Lapkričio 6-7 d.d., šeštadienį ir sekmadienį, Melbourne Lietuvių namuose šaukiama 3-čioji Pabaltiečių konvencija.

Dalyvaus australų, estų, latvių ir lietuvių paskaitininkai, kalbėdami Pabaltijo valstybių laisvės atgavimo bei tautinio išsilaukimo prieš rusifikaciją reikalais.

Paskaitų temos įvairios ir visiems įdomios. Pasaulyje dar nėra nusistovėjusios tvarkos ir įvykiai greitai keičiasi, sukeldami lokalius karus ir valdžių pasikeitimus.

Nežinome kas mūsų laukia ateityje, ir koks likimas išties Pabaltijo tautas. Todėl mūsų šventa pareiga yra budėti ir niekada neleisti, kad Pabaltijo tautų vardas būtų išbrauktas iš pasaulio žemėlapių ir kovoti, kad Jungtinių Tautų posėdžių salėse jis vėl būtų primenamas. Mes negalime leisti okupantui įteisinti savo agresijos prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Kol Pabaltijo tautos neša okupacijos jungą, Jungtinių Tautų pradėta dekolonizacijos akcija, nėra baigta. Jungtinės Tautos turi paskelbti sovietų Rusiją kolonistine valstybe ir pradėti jos dekolonizaciją, kad galėtų įgyvendinti visame pasaulyje pastovią taiką.

Australijos Pabaltiečių Taryba - Baltic Council of Australia - tiki, si, kad Konvencijos darbais susidomėjimas lietuvių tarpe bus didelis ir jie savo gausiu atsilankymu į paskaitas užtikrins jos pasisekimą. Tikslesnė informacija bus paskelbta spaudoje vėliau.

Alb. Pocius, Australijos Pabaltiečių Tarybos pirmininkas

Mozambique partizanai užėmė vieną miestelį, nušovė 7 komunistinės valdžios kareivius, susprogdino traukinį. Krašte veikia Tautinio pasipriešinimo sąjūdžio organizacija.

RAŠO LIETUVOS KUNIGAI IR TIKINTIEJI

V i d u k l ė,

Lietuvos KP pirmajam sekr. P. Griškevičiui
Viduklės parapijos tikinčiųjų

Protestas

Mes, Viduklės Romos katalikų parapijos tikintieji, kasdien sunkiai dirbdami tarybiniame ūkyje ir gamyboje, dažnai stokodami elementariausių dalykų, norėtume tik vieno: leiskite mums laisvai praktikuoti tikėjimą ir išauginti vaikus gerais žmonėmis. Taj mes galėsime pasiekti tik auklėdami vaikus Evangelijos dvasioje. Mes matome, kad prievarta primestas ateizmas Lietuvoje veda mūsų Tautą į nuodėmių liūną; mūsų Tauta eina į fizinį ir dvasinį sunykimą.

Mes norėtume tos laisvės, kurią garantuoja LTSR Konstitucija, TSRS pasirašyti tarptautiniai susitarimai, Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija ir Helsinkio Baigiamasis Aktas. Mes, prasti žmonės ir eiliniai piliečiai įstatymus suprantame šitaip: jei tarybinė valdžia juos pasirašė, tai privalo jų ir laikytis!

Deja, praktikoje dar labai toli iki šio minimumo. Suminėsim tik keletą religinės diskriminacijos faktų, kurie mus, vidukliškiausią vargina.

Mūsų religija reikalauja, kad Vėlinių išvakarėse būtų pagerbiami visi, mirę Kristuje ir palaidoti parapijos kapinėse. Todėl į kapines einame su bažnytine procesija. Kiekvienais metais mūsų parapijos klebonas kun. Alfonsas SVARINSKAS parašo Vykdomajam komitetui pareiškimą, prašydamas leisti praeiti miestelio gatve 900 metrų iki kapinių. Raseinių rajono vadovai, apsaugė spec. parduotuvėmis ir spec. pirtimis, diskriminuoja tikinčiuosius ir, matyta, tikisi, kad tokiu būdu lengviausiai išpirks asmenines klaidas ir apsilėdimus, todėl atsako tik žodžiu: "negalima", "neduosime" ir pan. Ir taip klebonas, atlikdamas savo pareigas, privalo kasmet mokėti po 50 rublių baudos, kad "negavęs leidimo, organizavo religines eitynes į kapines". Už praeitais Vėlines klebonas, protesto ženklą nemokėdamas 50 rublių baudos, neteko šaldytuvo. Praeitais metais buvo nubausti ir 5 vidukliškiai, kurie, kaip katalikai, dalyvavo religinėje procesijoje: KLIMĄ - žodiniu išpėjimu, Antaną Čėsną, Petrą Urbutį, Alfonsą STASKEVICIŲ ir Juozą NORVILĄ po 30 rublių. Todėl pagrįstai kyla klausimas: už ką?

LTSR konstitucijos 32 str. tvirtina: Lietuvos TSR piliečiai yra lygūs prieš įstatymą nepriklausomai nuo... santykio su religija... gyvenamosios vietos ir kitų aplinkybių. Viduklės ateistai eina į karių kapines gegužės

9-tą ir į katalikų kapines lapkričio 1 d. Ir jiems niekas nedraudžia, nerašo protokolų, neatima šaldytuvų... Nejaugi LTSR konstitucija tik mažą raudoną knygelę, kurios paskutiniame puslapyje pažymėta 10 kapeikų? Mes jau pripratome prie nuolatinį diskriminacijos faktų. Matome, kad rajono vadovai nesilaiko ir kitų tarybinių įstatymų. Kolūkio pirmininko NARUSIO byla atskleidė daug rajono KP Pirmojo sekretoriaus Zigmo GRIMAILOS nusikaltimų, jis buvo nuimtas nuo pareigų ir perkeltas į Vilnių. Rajono vykdomojo komiteto pirmininkas A. SKEIVERIS mūsų kleboną terorizuoja jau eilė metų. Perna jis įsakė Dujų ūkio direktoriui neduoti klebonui skysto kuro, nors kaip abonentas klebonas turėjo teisę gauti. Tuo būdu šalo ne tik klebonas, bet ir mes. Mat, špitolėje žiemą krikštijami vaikučiai, senukai ateina sušilti, nes rajono vadovai du kartus atsakė leisti įvesti šildymą Viduklės bažnyčioje. Gyvuliai stovi šiltuose tvartuose, o katalikams šito neleidžiama! Mes matome, kad tarybinis paštas neapsaugo piliečio nuo tarybinių pareigūnų savivalės, o tarnauja tik milicijos operatyviniams tikslams. Mus ramina gandai, kad ir šitą vadovą greitai nuims. Mat, pernai rugpjūčio 14 d., organizuodami Žaigynų "kiaulių marą" savo mašina užmušė žmogų.

(Bus daugiau)

33 - JI SPORTO ŠVENTĖ

Štai jau neužilgo įvyks 33-ji Sporto šventė. Gautomis žiniomis Sporto šventei ruošiasi beveik visi Australijos lietuvių sporto klubai.

Sporto šventės kas metai suburia vis didesnį skaičių mūsų lietuviško prieauglio, kurio tikslas yra parodyti metų bėgyje padarytą sporto progresą ir patvirtinti savo lietuvišką kilmę.

Australijos sporto lygis kas metai kyla, bet malonu matyti, kad mūsų sportuojantis jaunimas neatsilieka ir taip kaip prieš 30 metų, krepšinio ir tinklinio šakose tebestovė A ir B klasėse.

Neseniai mūsų jaunių krepšinio rinktinė lošė Australijos jaunių pirmenybėse Melbourne, kur atsikė 10-tą vietą. Spalio 1-3 dienomis ir vėl renkasi mūsų rinktinės. Šį kartą susiburs Sydnejuje mūsų vyrų, jaunių krepšininčių ir tinklininkų rinktinės parodyti savo gabumus.

Atžalynas, nors čia gimęs, vistiek stoji į lietuvių sporto klubus, keldami lietuvių vardą savo gabumais. Tas prisirišimas prie lietuviško kamieno parodo, kad sportininkai save laiko lietuvių kilmės. Taip, kaip ir kitose jaunimo organizacijose, taip ir pas sportininkus lietuviškumo įsisąmonimas skiriasi tarp individų ir suprantama, nėra toks aištingas, kaip buvo prieš 30 metų.

Lietuvių Dienos ir Sporto šventės suburia mūsų bendruomenės aktyviausią elementą į vieną vietą. Geriems norams esant, galima būtų per suvažiavimus išskirti "sulietuvinimo" klausimą.

Gvildenant šį klausimą reikėtų atsižvelgti į Australijoje augusius tėvus ir taip pat į dabartinį jaunimą, t.y. jų vaikus. Šiai klasei Lietuvių bendruomenės daug įtakos turi konkretūs pasiūlymai, pavyzdžiui a) įstojimas rėmėjo į organizaciją, b) asmeniškai įsipareigojimas dirbti pedagoginį darbą organizacijos ribose, c) finansinė ir moralinė parama.

Bendrai, tai būtų ėjimas kartu su organizacija "sulietuvinimo" darbe. Patarimai be konkrečių pagrindų dažnai gal ir neteisėtina būna priskaitomi prie ėjimo prieš arba ėjimas šalia organizacijos.

Kas liečia pačią Sporto šventės organizavimą, rengėjų vardu pateikiu sekančią informaciją.

Kol kas dar jokių rimtų bėdų neturime. Krepšinio, tinklinio ir stalo teniso varžybos bus prarastos Albert Park sporto centre. Salės ir teisėjai jau užsakyti. Krepšinis ir tinklinis prasidės gruodžio 27 d ir tęsis iki gruodžio 31 d. 1982 m.

Numatoma, kad dalyvaus 26 krepšinio ir tinklinio komandos. Squašas bus prarastas Leggett's Sporto Centre Prahran gruodžio 30 d. nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro. Biliardui jau užsakyta Vokiečių klubas Victoria St. Richmond. Lošimas bus prarastas gruodžio 28 d. 10 val. ryto iki 6 val. vak. Plaukimas įvyks gruodžio 29 d. nuo 9 val. ryto iki 11.30 val. ryto Melbourne plaukimo centro patalpose. Lauko tenisas bus taip pat prarastas Albert Parke. Galutinių duomenų neturime, bet atrodo, kad bėdos nebus.

Golfas bus lošiamas Riversdale Golf Club Jordanville gruodžio 29 d. ir 31 d. nuo 7 val. ryto. Šachmatai numatyta lošti Lietuvių namuose, panaudojant jaunimo kambarį. Lošimas prasidės gruodžio 27 d. ir baigsis žaibo turnyru gruodžio 30 d.

Sporto švenčių ženklukas bus atskiras nuo Lietuvių Dienų ir kaip praityje pagal nusistovėjusią tvarką kiekvienas dalyvis susimokėjęs Sporto šventės mokestį gaus šventės ženkluką.

Jaunimo susipažinimo vakarui salė užsakyta Royal Melbourne Show Grounds gruodžio 27 d. 7.30 val vak.

Naujų Metų balius sportininkams ir jaunimui bei jų rėmėjams taip pat vyks Show Grounds patalpose, bet šį kartą paimta didesnė salė, kurioje numatoma sutalpinti virš 1.000 žmonių.

Sporto šventės organizacinis komitetas susideda iš sekančių žmonių. Krepšinis: R. Baikauskas tel. 306 6710, J. Vaitkus, B. Adomavičienė, tel. 578 3825, J. Cirvinskas. Tinklinis: A. Lynikas, tel. 862 1451, V. Makarevičius tel. 489 9545. Biliardas: A. Baltrūnas tel. 857 9449, G. Zemkalnis. Squašas: A. Baltrūnas, R. Liubinas. Stalo tenisas: A. Balnionis tel. 699 8949, J. Ablonkis. Lauko tenisas A. Kesminas tel. 49 2189, V. Jankienė. Golfas: A. Skimbirauskas tel. 439 3043. Šachmatai: V. Mačiulaitis tel. 791 3541. Plaukimas: M. Katilius tel. 317 7383 L. Baltrūnas.

Visais klausimais liečiančiais sporto šaką prašau kreiptis telefonu ar asmeniškai į virš minėtą sporto šakos vadovą.

Jaunių apnakvydinimo klausimus tvarko klubo išdininkas R. Mucniekas, 181 Page St. Middle Park 3206, Vic.

Butų klausimu buvo rengėjų nartata pakartoti 31-mos Sporto šventės sistemą - pristatyti butų sąrašą visiems klubams ir palikti klubų administracijai prarasti užsakymą.

Tai įgyvendinti buvo pasiūsta visiems klubams butų sąrašas. Jei iškiltų klausimas šiuo reikalu, prašome kreiptis į klubo sekretorę E. Vyšniauskaitę, 6 Alfred Crst Bun doora Vic. 3083.

VARPO KLUBAS

Pasibaigus viduriniam sezonui, varpiečiai ruošiasi pradėti vasaros sezono krepšinių ir tinklinių. Tinklininkai šiais metais yra padarę puikią pažangą, tai įrodė laimėjimas Heidelberg festivalio tinklinio turnyre.

Vyrų krepšinio komanda vėl pateko į A klasės finalus ir po ilgesnės pertraukos moterų komanda sugrįžo į B klasę, kur irgi dalyvavo finaluose.

Zemiau 17 m. berniukai rieda be pralaimėjimų B klasėje ir užbaigė sezoną B klasės čempionais. Tai dėka sąžiningo ir kupino talentų trenerio Ričardo Lekniaus.

Mūsų naujai pradėjusios lošti komandos - mergaičių žemiau 17 m., žemiau 15 m. ir berniukų žemiau 13 m. dirba smarkiai ir tikimės neužilgo ir juos matyti pirmenybių varžybose.

Tėveliai, kurie norėtų savo prieauglį įtraukti į lietuvišką sporto veiklą prašome neuždelsti ir kaip tik dabar prasidėjus sezonui užsiregistruoti Varpo klube. Komandos kuriose yra vietos naujiems sportininkams: Vyrų Viktorijos 3-čioj divizionoj viena vieta. Vyrų A klasėje dvi vietos. Moterų B klasėje viena vieta. Berniukų žemiau 17 m. B klasėj, šiuo metu nėra vietos. Mergaičių žemiau 17 m. B klasėj yra vietos trims žaidėjoms. Mergaičių žemiau 15 metų B klasėje dviem žaidėjoms. Berniukų žemiau 13 m. B klasėj dviem žaidėjams. Tinklininkai formuoja jaunių komandą. Jaunuoliai žemiau 18 m. norintys dalyvauti Sporto šventėje prašomi kreiptis į tinklinio skyrių.

Visais naujų narių klausimais prašome kreiptis į mane arba į bet kurį klubo valdybos narį.

Viktoras Adomavičius
"Varpo" Klubo pirmininkas
Telefonas 578 3825

MALDOS KELIONĖ DEL LIETUVOS LAISVĖS

Vatikano radijas penktadienio laidoje paskelbė informaciją apie Amerikos lietuvių katalikų maldos kelionę į Aurisville, Šiaurės Amerikos kankinių šventovę New Yorko valstijoje rugpjūčio 29 dieną. Joje dalyvavo Amerikos lietuviai tikintieji iš dešimties šiaurės rytų Amerikos valstijų. Vatikano radijas atkreipė dėmesį, kad maldos kelionės dalyviai atstovavo daugiau negu aštuoniem šimtam tūkstančių Jungtinės Amerikos valstybės gyvenančių lietuvių katalikų. Aurisville šventovėje, dalyvaujant lietuviams maldininkams, buvo aukojamos šv. Mišios lietuvių kalba, taip pat įvyko kryžiaus kelių procesija. Reportažus apie lietuvių maldos kelionę į Aurisville šventovę rugpjūčio 29 dieną perdavė Amerikos Balso ir Laisvės Radijo stotys.

LANKESI SVECIAS

Praėjusią savaitę Melbourną aplankė Kanados skautas vytis Arūnas Kalinauskas. Jis mūsų Tautinėje stovykloje pasižymėjo sumaniu ir lietuviškai nusiteikusių skautų vadovu. Arūnas gavo Kanados valdžios stipendiją ir metus praleido Kinijos dykumose, ruošdamasis magistro laipsniui. Salia studijų vis dar suranda laiko aktyviai dalyvauti skautų ir lietuvių sportininkų tarpe. Siunčia linkėjimų visiems skautams ir skautėms, buvusiems Tautinėje stovykloje.

s. Viktoras Adomavičius

RAJONO STOVYKLA

Stovykla vyks po Naujų Metų sausio 2-12 dienomis Gilwell Parke Australijos skautų vadų stovyklavietėje. Rengimo komiteto pirm. s. Henrikas Antanaitis vėl buvo sušaukęs Rengimo komiteto posėdį rugsėjo 14 d. vakare pas kapelioną Parapijos Namuose. Smulkiai diskutuota stovyklos programa, jos pravedimas. Stovyklos ženklas "Mūsų Lietuva", kurio projektą padarė v.s. A. Jakštas, jau atiduotas gaminti gerai firmai, taip pat ir stovyklos marškinukai. Būgiamas apskaiciuoti ir stovyklos mokestis, apimant valgi, apgyvendinimą ir kitas išlaidas.

DŽIUGO TUNTAS

Pasibaigus pirmajam posėdžiui, vyko Melbourne Džiugo tunto štabo posėdis, čia dalyvavo 13 vadovų. Tuntininkas s. H. Antanaitis išskėlė problemą, kas daryti su tais, kurie visai mažai moka lietuviškai, arba nemoka. Planuojama suėiti su visom jaunimo organizacijom ir aptarti koordinuotam darbui. Taip pat labai svarbu, kad Rajono vadija sekančių metų viduryje sušauktų skautų vadovų suvažiavimą aptarti veiklai, išsikalbėti, pasidalinti žiniomis. Svarbu, kad lietuviškas skautavimas būtų ne vien tik pramoginis dalykas, bet ir gyvenama skautiška dvasia!

Tunto metinė sueiga bus gruodžio pirmąjį šeštadienį, ieškoma graži vieta. Etninė skautų stovykla bus suruošta ir sekančiais metais Anzac dienos savaitgalyje Anglesea stovyklavietėje. Tos stovyklos rengimo komitete mūsų tuntui atstovauja Loreta Čizauskaitė ir Andrius Vaitiekūnas. Prie kavutės buvo toliau pasikalbėta skautiškos veiklos reikalais. PD

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031.
Published by Mr. Valentinas Čizauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

FANTŲ LOTERIJA

ALK Federacijos Valdyba ruošia metinę fantų loteriją lapkričio 7 d. šv. Jono bažnyčioje didžiojoje salėje paremti Tėviškės Aidų leidimą. Maloniai prašome visų Melbourne ir apylinkių lietuvių fantų, kuriuos sekma dieniais įteikti Federacijos Valdybos nariams prie bažnyčios, o loterijos dieną visiems išbandyti savo laimę. Tikimės visų nuoširdaus pritarimo.

ALK Federacijos Valdyba

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Pirmajai Komunijai vaikai ruošiami mūsų Parapijos Sekmadienio mokykloje, pamokos 10 val., atvežti ir tuos vaikus, kurie dar nelanko mūsų mokyklos.

Ligoniai. Anelė Reimerienė slaugoma namuose. Juozas Rimkus St. Vincent ligoninėje, St. Helen's palata.

Tautinių bendruomenių metinės šv. Mišios St. Patrick katedroje

MELBOURNAS

TAUTOS FONDAS

Tautos Šventės minėjimo proga savo aukomis parėmė Tautos Fondą po \$ 20 N. Butkūnas, Pr. Sarkis, po \$ 10 O. Baltrušaitis, K. Lynikas, S. Eimutis, Pet. Naujokaitis, R. Jurevičius, V. Stagis, kun. Pr. Vaseris, XY, J. Zonius, po \$ 5 V. Binkus, V. Sidabra, Alf. Ročius, K. Garlauskas, I. O'Dwyer, St. Pr. Pažereckai, R. Žilinskas, Ivaškevičienė, V. Jakutis, J. Jarinkevičius, L. Padgurskis, Serapinas, R. Vyšniauskas, \$ 8 Pr. Saulys, po \$ 6 A. Bajoras, B. S. Savickai, po \$ 3 Povilaitis, A. Valkienė, po \$ 2 G. Kymantas, A. Tamošiūnienė, P. Vaičaitis, V. Sivickienė, Ragauskas, J. Petraitis, \$ 1 R. Ramanauskienė.

Sirdingai dėkojame visiems, parėmusiems Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vedamą Lietuvos laisvės kovą.

TF Atstovybė Melbourne

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Melbourn Lietuvos Bibliotekai aukojo: \$ 20 kun. Pr. Vaseris Melbourne ėjusios žurnalo "Svyturio" komplekto įrašimui ketiais viršeliais. Knygų A. E. Bakaičiai, kun. Pr. Dauknys, J. Karla. Dvi įremitas M. K. Čiurlionio paveikslų reprodukcijas N. Butkūnas. Žurnalo V. R. Anuliui, A. Butkutė, I. O'Dwyer. Visiems aukotojams nuoširdus lietuviškas aciu.

Ypač išskirtinai verta paminėti Saltinių Biblioteką praturtinusią knygą Rev. Fr. Pranas Dauknys THE STRUGGLE FOR RELIGIOUS FREEDOM OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA - Research on the Catholic Church in Lithuania and its heroic struggle for Religious Freedom and its survival. Thesis submitted for the Degree of Doctor of Theology by Fr. Pranas Dauknys, B. Th., Lic. Theol., Diploma Inst. Spirit. (Rome). University of Melbourne, The Melbourne College of Divinity, Melbourne, 1982.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

spalio 3 d. 3 val. Šv. Mišias su imigrantais kunigais aukos arkiv. Dr. Little. Religinės ir tautinės vėliavos su palyda turi būti prie katedros 2.40 val. Visus kviečia Katalikų Imigracijos direktorius Rev. John Murphy.

Sale Seniūnija lapkričio 13 d. šeštadienį ruošia 30 metų veiklos sukakties minėjimą, kurį pradės Seselių koplyčioje Our Lady of Sion, 341 York St. Sale, atvažiuojęs kapelionas aukos šv. Mišias.

Evangelikams pamaldos Lietuvos Namų koplyčioje North Melbourne rugsėjo 26 d. sekmadienį 12.30 val., kurias atnašaus kunigas Valdemaras Kostizenas. Visi Melbourne ir apylinkės evangelikai ir iš Geelongo kviečiami dalyvauti. Bus aukojamos maldos už Lietuvos religinius kankinius ir laisvės prosvaitę Lietuvai, minint Tautos Šventę.

A. A. Ernos Šaraukskienės mirties metinėse praeitą sekmadienį po šv. Mišių buvo pašventintas jos antkapis Springvale kapinėse. Ta proga už a.a. Erną šv. Mišias aukojo J. T. Kesminai, o K. Lynikas aukojo \$ 20 "Tėviškės Aidams". Pašventintus antkapį visi vyko į Vl. Šarauksko namus, kur Erna gyveno ir čia ji prisiminta dar maldoje.

Pranešta, kad "Mūsų Pastogės" baliui Melbourne Lietuvos Namuose vakarienę paruošė Socialinės Globos Moterų Draugija.

Parapijos Sekmadienio Mokyklos albumas - knyga gaunama parapijos kioske, kaina \$ 10. Visas mokyklų gyvenimas paveiksluose. Kiekvienas, kuris lankė šią mokyklą, ras savo paveikslą. Mokytojai, dirbę šioje mokykloje, knygą gauna veltui pas mokyklos globėją kun. Pr. Vaserį.

TEVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaits. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

PADĖKA

ALB Krašto Valdyba taria nuoširdžią padėką Latrobe Valley Seniūnei V. Koženiauskienei už prisųstą \$ 100 auką.

ALB Krašto Valdyba

● Viktorijoj sausrui nudžiovinus ganyklas, nušauta apie pusantro tūkstančio avių, nes jų išbadėjusių niekas nepirko.

PADĖKA

Amžinai neužmirštamam, brangiam ir mylimam Vyruil, Tėveliui ir Uošviui Savanoriui Kūrėjui Vincui JUZENUI, su mumis negrįžtamai išsiskyrusiam, bet mūsų širdyse su mumis tebegyvenančiam, dėl to amžino išsiskyrimo mus kenčiančius nuoširdžiai atjautusiems dėkojame: prel. Petrui Butkui ir kun. Povilui Martūzui už visas gedulingai iškilmingas laidojimo apeigas, ypatingai prel. Butkui už pamokslą pareikštas gilias ir patriotines mintis, ramovėnam, ėjusiems garbės sargybą ir ramovėnų vardu tarusiam atsisveikinimo žodį Antanui Skirkai, "Dainos" chorui ir Antanui Kramiliui, vargonavusiam bažnyčioje ir tarusiam "Dainos" choro vardu atsisveikinimo žodį; aukojusiems šv. Mišias, skyrusiems Auką Tautos Fondui, Australijos Lietuvių Fondui ir spaudai pagerbusiems Velionį gėlėmis; pareikšusiems mums užuojautas spaudoje, laiškais ir žodžiu; ponioms, įdėjusioms daug nuoširdaus rūpesčio ir darbo, ruošiant šermenų vaišes; ponui C. Liutikui už šermenyse įspūdingai parengtą Velionio atžymėjimo - pagerbimo ženklų parodėlę. Gilią, nuoširdžią padėką reiškiamo visiems sekantiems asmenims: Sydnejaus skautų židiniui, E. Bernaitienei, M. Slavėnienei ir šeimai, E. ir A. Narbutams, trims Grikepelių šeimoms, Pr. Žitkauskos šeimai, A. ir M. Statkams, J. Cervinų šeimai, B. R. R. M. O. R. ir R. Linams, V. Narušienėi, P. ir D. Baltučiams, A. ir L. Storpriščiams, J. Ivinskienei ir šeimai, K. Gumeniukienei, D. ir J. Jancy, A. Jurksaitienei, I. ir J. Barilams, E. ir V. Baltučiams, P. ir R. Leknams ir L. Ross, S. Jurevičienėi, J. Kalgovams, A. ir E. Kalbokams, M. ir V. Karpavičiams ir p. Bačiulienei, J. Petronienėi ir Spokų šeimai, Z. ir Z. Vičiuliams, Z. ir V. Cilvinams, E. ir L. Silams, V. Stanevičienėi, M. Kavaliauskienei, I. ir A. Dudaičiams, M. Migevičienėi, J. Pečiulienei, A. ir R. Zvinakiams, M. Milų šeimai, A. ir V. Vieraičiams, P. ir A. Dancėvičiams, P. Grosui ir šeimai, M. Petroniui, A. Kutkai, J. Kazemiekaičiui, T. Šidlevičiui, J. Keršaičiui, J. Daubarų šeimai, O. ir S. Abramavičiams, E. ir J. Marusevičienėms, A. M. Jansewskų šeimai, V. ir G. Inkratams ir V. Rušienėi, L. ir V. Bernotams, V. Stelemiekui, A. Laukaitienei ir šeimai, J. Grybų šeimai, A. ir J. Sidlauskams, P. Liubinskui ir šeimai, P. ir B. Ropėms, E. ir P. Nagiams, C. ir P. Protams, L. ir H. Karveliui, K. Preikšų šeimai, A. Mucenekų šeimai, A. ir V. Lauzauskams, J. Kapočiui, S. P. ir V. Pažereckams, N. ir E. Karpavičiams, B. Amber, E. ir A. Zinkevičiams, B. Barkui, A. ir R. Baikauskams, E. Lašaičių šeimai, A. Vinevičių šeimai, J. Ozarskių šeimai, A. Ulaszyn, F. Bužynska, D. Blecharska, A. ir D. Richardson, H. ir V. Rauličkiams, Siutz šeimai, S. Bernaitienei ir nuoširdi padėka A. Bernaičiui už nepasakytus atsisveikinimo žodžius, kurių išreiškimui nebuvo duota proga.

V. Juzėnienė, D. ir E. Bartkevičiai

PADĖKA

A. A. Mielam Vyruil, Tėveliui ir Tėvukui Vytautui AUGUSTAUSKUI mirus, reiškiamo nuoširdžią padėką: kun. Daukniui už suteiktą paskutinį patepimą ligoninėje ir rožančiaus maldas. Poniai A. Baltrukonienei už tartus atsisveikinimo žodžius, ir visiems susirinkusiems rožančiaus maldoms koplyčioje.

V. ir K. Kaciūnams, T. Bikulčienei, P. Naujokaičiui, A. Bajorui, R. ir A. Klimams, V. ir J. Žitkevičiams už šv. Mišių aukas, už velionio vėlę.

V. Šalkūniui už Tautinę vėliavą užtiestą ant karsto. Kun. Pr. Vaseriui už gedulingas šv. Mišias ir maldas palydint į poilsio vietą. T. Bikulčienei už Lietuvos žemės žiupsnelį pabertą ant velionio karsto.

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir paguodos žodžius, išreikštus asmeniškai bei raštu.

Marija Augustauskienė ir duktė Jūratė su šeima

A † A NEMIRAI RATKEVIČIENEI

mirus, nuoširdžiai užuojaučiame jos vyrą Vaidilos teatro bendradarbį Viktorą, gimines ir artimuosius.

Aušros Teatras

Mielam Bičiuliui V. Ratkevičiui, mirus jo žmonai, skausmo valandoje reiškiamo sirdingiausių užuojautą ir kartu lūdimę.

S. ir E. Liaksas

A † A NEMIRAI RATKEVIČIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jos vyrui Viktorui, giminėms ir artimiesiems.

J. B. Tamošiūnai
J. E. Balčiūnai

ADELAI D Ė

S Y D N Ė J U J E

NE TAŠKAS, BET TIK
KABLELIS

Bėga laikas, ir mes švenčiame vis "rimtesnes" savo amžiaus ir kitokias sukaktis. Vieniems jos yra veikios žvakės gesiklis, artėjanti karsto šniėkla, traukiamasis į savo kiautą ir nuolatinis skaičiavimas rytais savo skaudamų sąnarių, kiems sukaktys yra linksmas atsigiržimas į nueitą kelią, proga dar kartą padainuoti studentiską dainą (Ach, Jerum, Jerum, Jerum...), iškelti iš prisiminimų pačius linksmiausius nuotykius ir įsitikinti, kad ne tik būta jauno, bet ir esama jauno, nes ne gimimo metrikuose, bet pačiame žmoguje slepiasi dr. Immerselbe amžinoji jaunystė arba senatve vadinamas sugleblimas.

Rugsėjo 5 d. Lietuvių namuose įvykęs Jurgio Vasiliausko 70 metų amžiaus ir jo su Genovaitė vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį "apvaikščiojimas" visose savo apraiškose ir kalbose buvo suleista giedra. Įvedamoje kalboje G. Vasiliauskienė supažindino su šeimos sukaktimis ir klebonui kun. A. Spurgiu palaiminus stalą prasiėjo puota, kurios programą šilta pavadė sūnus dr. Alfredas. Tarp Valio ir Jerum buvo pasakyta visa eilė nuotaikingų kalbų. Kun. A. Spurgis savo žodyje prisiminė laikus, kada su sukaktuvininku Jurgiu lankė tą pačią kunigų Seminariją Kaune, J. Lapšys sveikino Klai pedos Prekybos Instituto draugų vardu, V. Neverauskas nušvietė pirmuosius Jurgio žingsnius Bendruomenėje, ALB Adelaidės Apylinkės pirm. C. Zamoiskis gražiai įvertino Jurgio nuopelnus sukuriant Bendruomenėje taikos dvasią, J. Stepanas prisiminė su Sukaktuvininku išgyventus nuotykius Ateitininkuose ir pasveikino A-kų Federacijos vardu, A. Kubilius prisiminė ateitininkų veiklos pradžią Adelaidėje ir J. G. Vasiliauską nuo širdų dalyvavimą joje, Pr. Pusedėris sukaktuvininkus pasveikino ALK Federacijos Valdybos ir Sv. Kazimiero Parapijos Tarybos vardu, A. Šerelis perdavė Sukaktuvininkams Lituania choro linkėjimus.

G. Vasiliauskienė perskaičius visą eilę sveikinimų, gautų raštu, sukaktuvininkas Jurgis savo kalba prisiminė šviesias biografines nuotrūpas, paskaitė su praeitimi susijusių pora žurnalistinių škiečių ir padėkojo visiems kalbėjusiems bei atsilankiusiems. Prisiminta ir klebono kun. A. Spurgio 75 metų amžiaus sukaktis ir jam sugiedota Valio.

Kalbėjusių mintimis sekant, amžiaus sukaktys, kokios jos didelės bebūtų, nėra taškas, bet tik kablelis prasmingame sakinyje, kuris vadinasi gyvenimas. Tebūna šios Vasiliauskų šeimos sukaktys pristojimo kableliu jiems žengiant tolyn lietuviškos veiklos ir darbų keliu. Ilgiausių metų!
Pr.P.

ADELAI D I Š K I A I S U K U N I G U
KLEBONU

Labai gražu, kad šv. Kazimiero lietuvių parapijos susirinkime paskelbti Lietuviškos Parapijos metai Adelaidėje sutapo su klebono kun. A. Spurgio 75 metų amžiaus sukaktimi. Neperseniausiai visu iškilmingumu atšventus juo kunigystės 50 metų jubiliejų, ši kartą buvo atsakyta didesnio parengimo, ir tai sudarė puikią progą kiekvienam privačia iniciatyva parodyti savo pagarbą ir meilę Sukaktuvininkui.

Rugsėjo 6 d. tikrai buvo ypatinga LK Centre. Nuo pat ankstyvo ryto pradėjo plaukti sveikintojai. Tuoj po rytmečio Mišių kun. Kleboną pasveikino "Moteryų Sekcijos" atstovės. Duryš neužsidarė visą dieną. Vakare susirinko sveikintojų visiškai gražus būrys. Provizorines vaišes paruošė Parapijos Tarybos ponios - A. Miliauskienė ir A. Krivickienė. Vakara pavadė Pr. Pusedėris, kuris Sukaktuvininką pasveikino parapijos ir katalikiškųjų organizacijų vardu. Sveikinimo ir linkėjimų kalbas pasakė ALB Adel. Apyl. V-bos pirm. C. Zamoiskis, Adel. Liet. S-gos pirm. P. Bielskis, draugų kunigų seminarijos vardu J. Vasiliauskas, "Vaidilos" teatro vardu V. Opulskis, "Ramovės" vardu pirm. V. Vosylis, susirinkusių moterų vardu E. Varnienė, "Lituania" choro vardu vadovė G. Vasiliauskienė. Parapijos ir katalikiškųjų organizacijų stiprybę ir džiaugsmą simbolizuojančią dovaną įteikė Sukaktuvininkui LK Centro ūkvedys J. Miliauskas ir LK Moterų D-jos pirm. T. Gasiūnienė.

Atsakydamas į sveikinimus Sukaktuvininkas pacitavo "Tėviškos Aiduose" jam Pr. Pusedėrio paraštos baladės ištrauką, pasidžiaugdamas žvakės užpūstos vingiuotu dūmu - gyvenimu, nuosirdžiai padėkodamas jo sukaktį prisiminusiems. Balsingi svečiai koncertiniai Sukaktuvininkui sugiedojo "Valio".

Parapijiečiai nuosirdžiai džiaugiasi kun. A. Spurgio tvirta sveikata ir jaučiasi laimingi jo 75 metų amžiaus sukaktį turėję progą savo gerb. Klebonui pareikšti savo meilę, prisirišimą ir dėkingumą.

Dievo laiminamų ateities metu!
Pr.P.

Tverai, Plungės raj., 1982 m. kovo 23 d. į Plungės raj. Vykdomąjį komitetą dalyvauti administracinės komisijos posėdyje buvo iškvieistas Tverų parapijos klebonas kun. K. Velioniškis. Jam buvo pranešta, kad prieš jį yra gautas Tverų mokyklos mokytojų skundas. Komisija kaltino Velioniškį ir liepė pasiaikinti, kam jis leidžia jaunimui giedoti bažnyčioje ir t.t.

TAUTOS FONDAS

Tautos Fondo Valdybos ir Tarybos nutarimu 1982 m. liepos 15 d. buvo patvirtintas naujas Tautos Fondo atstovybės sąstatas Australijoje. Prel. P. Butkus MBE pirm., Dr. B. Vingilis vicepirm., A. Giniūnas sekretorius, A. Kramilius išd., nariai - Jonas Cerniauskas įgaliotinis Wollongongo apylinkėi ir V. Patašius. Nijolė Vaičiurytė Sydnėje. Dėkojame buvusiems nariams - sekretoriui J. Veteikiui, Povilui Protui ir S. Jarembauskui už ilgų metų darbą TF atstovybėje. Ypatinga padėka priklauso S. Jarembauskui, kurio Lietuvos Laisvės izdo projektas buvo priimtas centrinės TF valdybos.

Australijoje veikia dvi TF atstovybės. Visi kiti kraštai turi tik po vieną TF atstovybę su įgaliotiniais provincijoje. Melbourne veikia TF atstovybė, vad. Kęstučio Lyniko. Viktorijos TF atstovybė atsiskaito tiesiai su centrine TF valdyba.

Tautos Fondo atstovybė Sydnėje je apima visas kitas valstijas Australijoje. Brisbanėje TF atstovauja Vl. Musteikis, izd. Kl. Stankūnas, Canberroje Antanas Svedas, Newcastelyje Benediktas Liūga, Hobartas Juozas Paškevičius, Pertho Viktoras Skrolys, Adelaidėje J. Stepanas ir V. Vitkūnienė.

Lietuviai prašomi atskirti Tautos Fondą, kuris yra VLIKO padalinys ir telkia lėšas Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimui. Australijos Lietuvių Fondas telkia lėšas vietiniams reikalams. Prie Tautos Fondo veikia Lietuvos Laisvės Izdas. Visos aukos ar palikimai ten yra užšaldomi iki atsikurs Nepriklausoma ir laisva Lietuva. Procentai nuo šių indelių bus naudojami dabartinei Lietuvos laisvės kovai.

Lietuviai kviečiami nepamiršti Tautos Fondo savo palikimuose. Tautos Fondo atstovybės nariai jums mieliai patars šiame reikale ir jeigu bus reikalas pasamdys šiam tikslui ir advokatus.

Skelbiame šimtinių sąrašą. Šimtinnikas yra tas, kurio aukos nuo 1972 metų pasiekė šimtą dolerių ar jį viršijo. Šimtinnikas automatiškai pasidar Tautos Fondo nariu su balsavimo teise Tautos Fondo metiniuose suvažiavimuose, kai yra perrenkami Tautos Fondo centrinės valdybos pareigūnai. Čia paskelbtos sumos yra paimtos iš kasos knygos. Aukoje tiesiai į Ameriką šiuose sąrašuose nereguruoja.

TF Atstovybė Australijoje

Lietuviai nuo 1972 m. paaukoję virš \$ 100.

Jonas Sakalauskas \$ 763, Edvardas Rašymas \$ 475, Prel. P. Butkus \$ 365, Pranas Sakalauskas \$ 264, Jonas Cerniauskas \$ 210, V. V. Juzėnai \$ 181, P. O. Grosai \$ 175, V. V. Rušai \$ 165, V. Patašius \$ 163, B. Matečiūnas \$ 160, A. T. Sumsakai \$ 160, J. V. Venclovai \$ 160, C. Liutikas \$ 152, M. Petronis \$ 137, J. Tallat-Kelpša \$ 133, K. N. Butkai \$ 132, A. Zilys \$ 123, Dr. N. Wallis \$ 110, L. H. Karveliai \$ 104.

L. A. Kramilii \$ 101, K. Kazakevičienė \$ 100, A. O. Lėveriai \$ 100, V. E. Ladygai \$ 100, A. Ankiėnė \$ 100, A. Klemenienė \$ 100, P. C. Protai \$ 106, E. E. Sliteriai \$ 103, V. B. Barkai \$ 102, Dr. B. T. Vingiliai \$ 105.

A.Kramilius TF Ižd. Australijoje

Tautos šventės minėjime Sydnėje prieš pamaldas per Tautos Fondo atstovus - Dr. B. Vingilį ir V. Patašių Lietuvos laisvės kovą parėmė: \$ 100 Dr. B. Vingilis, po \$ 25 V. Patašius ir prel. P. Butkus, po \$ 20 B. Dr. V. Barkai, T. Sumskienė, C. Liutikas, po \$ 10 A. Lingė, A. Paulėnienė, J. Makūnas, B. Paskočiūnas, A. Sumskas, M. Vaškevičienė, A. Giniūnas, E. Sliteris, V. Bernotas, Pr. Andriukaitis, V. Petniūnienė, M. Sumskas, J. Grybas, po \$ 6 O. Lėveriai, po \$ 5 L. A. Kramilii, A. Savickienė, L. Simanuskas, Jonaitis?, A. Montvidienė, J. Pečiulis, A. V. Skeiviai, R. Venclovas, Jz. Ramanuskas, Pr. Liubinskas, P. Armonas, K. Andriška, O. Baužienė, N. Celkienė, B. Ropienė, neįskaitoma pav., T. Vingilienė, O. Kavaliauskienė, J. Skuodas, \$ 4 P. Antanaitis, po \$ 3 J. Mickienė ir M. Koliavienė. Kiti mažesni sumomis, viso \$ 487. Džiaugiamės, kad aukos Lietuvos laisvės pastoviai plaukia. Pernai Tautos šventės proga buvo surinkta \$ 509. Mirus Andriui Simanavičiui Tautos Fondui aukojo \$ 10 A. L. Kramilii.

TF Atstovybė Australijoje

A. A. ALFONSAS JANTAUSKAS

Rugpjūčio 26 d. savo namuose Bass Hill NSW mirė 70 metų sulaukęs A. Jantauskas. Buvo ištiktas širdies priepuolio, nuvežtas į Bankstown ligoninę, kur ir mirė.

Alfonas buvo gimęs Rygoje, anksti netekęs tėvų, vėliau Lietuvoje atlikęs karinę tarnybą tarnavo policijoje. Į Australiją atvyko 1950 m. ir įsikūrė Bass Hill lietuvių kolonijoje, kur gyveno iki mirties. Alfonso ir Teodora Jantauskai buvo nuosirdūs parapijiečiai ir finansiniai rėmė katalikiškas institucijas Australijoje ir už jos ribų. Rugsėjo 1 d. po gedulingų pamaldų, kurias aukojo prel. P. Butkus ir kun. P. Martūzas, velionio palaikai buvo palydėti į Rookwood Lietuvių sekcijos kapines. Sydnėjaus Ramovėnai palydėjo savo narį į paskutinę jo žemišką kelionę. Laidotuvių mės rūpinosi Danutė Ankiėnė, kurią nuo mažų dienų Vokietijoje buvo susipažinę Jantauskai.

Toli nuo tavo Žemaitijos IIsėkis Ramybėje.

kor.

= Nikaragua respublikoje, centrinėje Amerikoje, baisios lūtyų praužė gegužės mėnesį, apie 60.000 gyventojų liko be pastogės. Australijos Katalikų Pagalba nusiuntė \$ 20.000 sugriautų potvnyio namų atstatymui, o maistą teikia Raudonasis Kryžius.

REMK AUSTRALIJS LIETUVIŲ FONDĄ

nes jo tikslas yra: — Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir **nepamiršime** jį surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

AL Fondo Valdyba

PARDUODAM, taisom ir įrengiame įvairius spalvotos televizijos aparatus, automobilių radijo ir kasetes, HI FI Stereo aparatus ir CB radijo.

ASTRON ELECTRONIC SERVICES PTY. LTD.

29 Camdon St. Pascoe Vale Vic. 3044.

J. K R A S A U S K A S Telefonas 354 5059.